

Protocol fat bun da la radunanza cumünala dals 05 da november 2014

Protocol no. 11 **Radunanza cumünala dals 14 avuost 2014, 20.15h - 21.30h**

Preschaints: 31 votantas e votants

S-chüsà: D. J e M. P.

Il capo bivgnantescha a votantas e votants. La radunanza es gnüda convocada in basa da la constituziun cumünala. La glista da tractandas subisch'üna müdaziun, dimena la tractanda 2 (sanaziun chasa da scoula) vain spostada sün tractanda 3 (rerservats da god) e perincunter vain quella tutt'avant sco tractanda duos. In resguardond quella müdaziun vain la glista da tractandas approvada.

Sco scrutinadurs vegnan destinats P. P. e J. B..

1. **Protocol**

L'actuar dà prelecziun dal protocol no. 10 da la radunanza dals 2 lügl 2014. Quel vain approvà, cun vusch unanima e sainz'objecziuns.

In quel connex dà l'actuar, ün'orientaziun supr'il votum da l'ultima radunanza davart A. B. B., chi vaiva rendü attent sül fat ch'üna radunanza cumünala vaiva decis, cha sur da dumondas da credit sto gnir votà per scutin. Las retscherchas demuossan, cha quella decisiun vaiva la radunanza trat als 20 d'avuost 1991 ed il proceder via Chantun d'eir'eir gnü fat in uorden ed il decret da la Regenza ais eir avantman. Our da motifs incuntschaints nun ais però quella revisiun parziala gnüd'integrada illa constituziun cumünala, uschè cha legalmaing vala la constituziun actualmaing in vigur sainza quella revisiun. I vala dimena eir per decisiuns sur da dumondas da credit l'art. 29, chi circumscriba tanteroter il seguaint:

“Las votaziuns vegnan fattas avertamaing scha'l manader da la radunanza o ün quart dals votants preschaints nu dumondan ün scrutin. Pella votaziun averta quinta la majoranza da vuschs.“

2. **Proget reservat da gods Sent**

Il capo spordsch'il salüd a l'indschegner forestal Grischun dal süd, D. K., il qual es preschaint per preschantar la tractanda.

Pustüt s'ha ingaschè eir il silvicultur da Valsot cun nos silvicultur, in möd considerabel per quist'ouvra.

Basa

Per la protecziun da la flora e fauna e pel mantegniment da seis spazi da viver e per proteger spezias d'animals specialas da la sdrütta vegnan miss ad ir reservats da god.

I sun da distinguar duos tips da reservats da god:

Reservats da god natürals / surfatscha previssa per nos cumün 210,86ha

Là sun admissas tuottas activitats sco p.ex. chatscha, bulais, sport e.u.i. Unicamaing intervenziuns forestalas nu vegnan fattas, causa cha quels reservats garantischan in prüma lingia il svilup dal god natüral.

Reservats da god specials / surfatscha previssa per nos cumün 347,88 ha

Là as tratta quai da surfatschas specialas chi servan a la protecziun da spezias e chi dessan gnir cultivadas in möd cha l'adöver dal gener dal böt dess gnir accumulati in

seis spazi da viver. In quels gods vegnan eir effectuadas intervenziuns precisas e planisadas. Quellas surfatschas vegnan sgüradas a lunga vista in basa da contrats e munits cun prescripziuns a böen da la protecziun da la natüra e da la cuntrada. Las masüras vengan sustgnüdas finanzialmaing da la Confederaziun.

l' cas da nos cumün as retiran las masüras pustüt sülla protecziun da l'urugal, quai in basa d'ün concept regiunal elavurà. Sent cun sias surfatschas previssas fuorma per quai ün dals lös prioritaris, sper la Val Müstair obain eir la Bregiaglia.

Tuot il proget as basa e bsögna la collavuraziun tanter servezzan forestal ed ils organs da survaglianza da chatscha.

Contrats

D. K. repassa quels in dond las infuormaziuns necessarias.

Previs es da stipular ün contrat da servitut pels reservats da natüra S-chalambert e La Foppa, quai tanter il cumün da vaschins sco proprietari dal god, il cumün politic sco usufructuari (Nutzungsberechtigter) ed il Chantun Grischun, rapreschantà dal departamaint da construcziun, trafic e silvicultura, cun üna dürada da 50 ons.

Ultra da quai gniss stipulà ün contrat da servitut pels reservats specials Munt e Val-lorcha, quai analog sco survart manzunà, tanter il cumün da vaschins sco proprietari dal god, il cumün politic sco usufructuari (Nutzungsberechtigter) ed il Chantun Grischun, rapreschantà dal departamaint da construcziun, trafic e silvicultura, cun üna dürada da 30 ons.

Cuosts

Ils cuosts totals dal proget s'amuntan a fr. 520'000.00. Las subvenziuns s'amuntan in möd analog als progets cumplexs chantunals, dimena actualmaing var 70%.

L'indemnisaziun pel reservat da natüra s'amunta annualmaing a fr. 4'217.20. La prüma transcha (per 25 ons) vain pajada subit davo l'acconsentimaint dal proget, dimena la mità cun üna somma da fr. 105'430.00, quai chi correspuonda ad ün import da fr. 20.00 pro ha.

L'indemnisaziun pel reservat special s'amunta annualmaing a fr. 1'739.40. La prüma transcha (per 15 ons) vain pajada subit davo l'acconsentimaint dal proget, dimena la mità cun üna somma da fr. 26'091.00, quai chi correspuonda ad ün import da fr. 5.00 pro ha.

Discussiun

Ün votant voul savair, sch'oters cumüns s-chaffischan eir da quels reservats. D. K. po orientar, chal reservat spezial es be a Sent, però cha reservats natürels daja daplüs.

Decisiun

Il **cumün da vaschins** es possessur da las surfatschas manzunadas survart e per quai sto quel decider sur da la concessiun dals contrats da servitut. La presidenta, M. S., preschainta la fatschenda.

Il cumün da vaschins decida cun vusch unanima d'acconsentir ils contrats da servitut circumscrits survart.

In basa da quella decisiun decid'il **cumün politic** cun vusch unanima d'acconsentir il proget reservats da god sco survart circumscrit ed a medem temp da conceder il credit pella somma d'investiziun da fr. 520'000.00.

3. **Proget sanaziun chasa da scoula / sanaziun ed ingrondimaint da l'abitaziun dal pedel / dumonda per ün credit da fr. 200'000.00**

A. P. preschainta la fatschenda. El infuormesch'eir sur dal motiv, cha quista dumonda nun es gnüda preschantada avant duos mais culla dumonda pel credit total da la sanaziun da la chasa da scoula. I nu d'eira là amo cuntschaint, schi dess gnir fat our da

l'abitaziun dal pedel üna stanza da scoula. Uossa, davo cha'l nouv pedel es tschernü e cha quel prevezza d'utilisar l'abitaziun ha la cumischiun decis da realisar la sanaziun e l'ingrondimaint da quella, causa cha tala nun es plü adequata al temp d'hoz.

Ils cuosts as cumpuonan sco segua:

Fr. 110'000.00	per quella somma vaiva la radunanza fingià concess il credit
<u>“ 200'000.00</u>	dumonda pel credit supplementar
<u>Fr. 310'000.00</u>	cuosts totals

Discussiun

Üna votanta voul savair sch'illa tratta da quista sanaziun ha da gnir spostà il vial chi maina da la piazza d'entrada da la scoula sün piazza sura. In quel cas stuvesch gnir refatta là eir la saiv.

A. P. declera cha quai nu fa dabsögn, però cha l'access sülla piazza sura vain prolungà in direenziun da la sablunera per cha quel nu dvainta plü stip.

M. C. manzuna, cha causa chi sun uossa in quel contuorn divers uffants füss da meglrar eir la senda tanter la via da Saranschasch e la piazza sura, la quala maina fin pro la scoula. A. P. manzuna, cha quai saja fingià gnü discutà e cha la fatschenda gnarà examinada.

Il nouv pedel drizza la dumonda, schi nu füss pussibel d'eriger üna lobia chi permetta da sortir da la stüva sün quella. A. P. declera, cha quai saja gnü tematisà cull'architecta, però cha quella valüta quai, our da l'aspet estetic, sco problematic. El manzuna da vulair tour incunter quista proposta pella cumischiun ad examinaziun.

Ün votant as retira sülla somma dals cuosts totals manzunada survart da fr. 310'000.00 ed dumonda sch'in quella sun resguardats tuot ils cuosts da sanaziun da l'abitaziun, pervi cha quella somma til para fich favuraivla. L'architecta respunsabla manzuna, cha la part dals cuosts pella sanaziun externa da l'abitaziun ais integrada il credit total fingià gnü concess da la radunanza.

Decisiun

Cun vusch unanima conceda la radunanza il credit supplementar da fr. 200'000.00 pella sanaziun ed ingrondimaint da l'abitaziun dal pedel illa chasa da scoula.

4. Varia

Ün votant manzuna, cha sper sia chasa as rechatt'üna vasca chi chaschuna problems d'emmissiuns. Ad el vain declerà d'as volver cun quel problem al manader tecnic.

Ün votant voul savair, schi's ha i'l fratemp tut per mans ils sclerimaints concernent l'inchasch da las taxas da cura e da promoziun pel turissem. L'actuar po orientar, cha quell'incumbenza vain amo surdatta in scrit da la cumischiun sindicatoria al cussagl resp. eir a l'administraziun. Davopro gnarà lura quella pendenza tutta per mans.

Il silvicultur ed il cusglier dal dicasteri forestal dan ün'orientaziun sur da las boudas in Val Uina chi han devastà in möd considerabel la via, il let dal flüm sco eir punts. I's ha subit stuvü decider d'impuonder maschinas da fabrica adequatas.

In quist connex manzun'il silvicultur, cha la punt da Val Uina a Sur En es plazzad'al fos lö e chi's voul examinar da tilla spostar, quai per evitar dons vi da quella eir in avegnir.

Ün votant manzuna, ch'avant plüs ons d'eira gnü propuonü da fuormar üna cumischiun da catastofas per cas sco in Val Uina, quai analog a la la cumischiun existenta da lavinas a Sent.

Il silvicultur orientescha, cha quella cumischiun nu saja gnüda clomad'in vita. Il manager tecnic ha però fat part l'utuon passà ad üna dieta da scolaziun a la quala es gnü instrui sur da l'agir in da quels cas. Id es previs da cuntinuar cun quella scolaziun. In seguit a tala gnarà lura eir tut in ögl da fundar ün'ev. cumischiun da privel per dons da catastrofas.

Il capo concluda la radunanza ingrazchond a tuots pella cumparsa, pell'interessada partecipaziun e pell'incletta demuossada vers il cussagl cumünal giavüschond ün bun arriv a chasa e la buna not.

L'actuar:
Marco Fallet

Il Capo
Albert Mayer